

Г. М. КОПТЄВА, А. В. КУЛИК

УПРАВЛІННЯ СТРАТЕГІЧНИМИ ЗМІНАМИ: СИСТЕМАТИЧНИЙ ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ

Стаття спрямована на виявлення тематичних та часових закономірностей у науковій літературі, що стосуються досліджень в області управління стратегічними змінами. У дослідженні використано систематичний, структурний, та кластерний аналіз, а також метод візуалізації публікаційної активності вчених щодо управління стратегічними змінами за даними платформи Scopus та за допомогою програмного забезпечення VOSviewer. З 1990 року по 01.09.2024 рік досліджувалися статті, індексовані в базі даних Scopus, у результаті пошуку було зібрано 28038 статей з використанням інструменту VOSviewer для відображення щільності, спільності, тенденцій і зв'язку даних. Отримані дані свідчать про підвищення зацікавленості авторами питань, пов'язаних із управлінням стратегічними змінами за вказаний аналізований період. Систематичний аналіз за ключовими словами «change management», «strategic change management» дозволив виділити чотири кластери наукових досліджень, присвячених питанням управління стратегічними змінами: перший кластер сфокусований на стратегічному підході, стратегічному менеджменті і організаційним змінам; другий – на стратегічному плануванні, розробці та прийнятті управлінських рішень; третій – на людині, соціальних змінах і соціальній відповідальності, організаційна культура; четвертий – пов'язаний із стійким розвитком та поєднує дослідження з циркулярної економіки, енергетичної безпеки тощо. Перспективним напрямом є управління стратегічними змінами у сфері бізнесу, менеджменту і бухгалтерському обліку. Отримані результати дозволяють обґрунтувати ключові підходи до розуміння процесу управління стратегічними змінами та найбільш пріоритетними напрямками його дослідження, визначити джерела його науково-методологічного забезпечення в умовах невизначеності.

Ключові слова: систематичний аналіз; кластерний аналіз; управління стратегічними змінами; управління змінами, VOSviewer

Н. КОПТЄВА, А. КУЛЮК

STRATEGIC CHANGE MANAGEMENT: A SYSTEMATIC LITERATURE REVIEW

The article is aimed at identifying thematic and temporal patterns in the scientific literature related to research in the field of strategic change management. The purpose of the article is to analyze and systematize the scientific achievements of scholars, and also to determine the contextual and temporal patterns of development of research in the field of strategic change management in the scientific literature. The research used systematic, structural and cluster analysis, as well as method of visualizing the publication activity of scientists in the field of strategic change management according to the Scopus platform and using the VOSviewer software. From 1990 to 01.09.2024, the articles indexed in the Scopus database were studied, and as a result of the search, 28038 articles were collected using the VOSviewer tool to display data density, commonality, trends, and connectivity. The data obtained indicate an increase in the authors' interest in issues related to strategic change management during the period under review. The systematic analysis using the keywords "change management", "strategic change management" allowed to identify four clusters of scientific research on strategic change management: the first cluster focuses on the strategic approach, strategic management and organizational change; the second - on strategic planning, development and management decision-making; the third - on human, social change and social responsibility, organizational culture; the fourth - related to sustainable development and combines research on circular economy. A promising area is the management of strategic changes in business, management, and accounting. The obtained results allow us to substantiate the key approaches to understanding the process of strategic change management and the most priority areas of its research, to identify sources of its scientific and methodological support in conditions of uncertainty.

Keywords: systematic analysis; cluster analysis; strategic change management; change management; VOSviewer

Постановка проблеми. Інтенсифікація змін у зовнішньому бізнес-середовищі підприємств та одночасна недостатня їх готовність до впровадження відповідних внутрішньоорганізаційних трансформацій спричинили суттєве зростання значущості управління змінами. Відсутність в Україні ефективної методологічної бази для управління складними соціально-економічними системами та ігнорування галузевої специфіки управління обумовлюють поглиблення кризових процесів у діяльності суб'єктів господарювання та ускладнюють реалізацію структурних перетворень. Зростання інтересу академічних та неакадемічних інституцій до управління стратегічними змінами зумовлене значною складністю, багатогранністю та прикладним значенням стратегій управління в умовах кризових ситуацій і невизначеності. Аналіз бібліометричного поля в цій сфері є важливим завданням, оскільки дозволяє виявити ключові аспекти дослідження та визначити перспективні напрями й подальший розвиток цього питання в глобальній науковій спільноті.

Метою дослідження є аналіз та систематизація наукового доробку вчених, а також визначення контекстуальних і часових закономірностей розвитку представлення в науковій літературі досліджень у

сфері управління стратегічними змінами.

Для досягнення поставленої мети в даному дослідженні було проаналізовано: трендові та структурні закономірності публікаційної активності науковців світу, географічну структуру афіліції науковців, а також проведено систематичний аналіз із використанням інструментарію VOSviewer як дослідницького інструменту для аналізу релевантної літератури з бази даних Scopus з управління стратегічними змінами.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Процес управління змінами є вкрай важливим для ефективного функціонування та майбутнього стійкого розвитку підприємства та спрямованим на прогрес від поточного стану до бажаного. Питанням теорії та методології управління стратегічними змінами на підприємствах, а також практичним аспектам в умовах динамічного бізнес-середовища присвячено праці таких науковців як О.Ю.Гусевої [1], Г.М. Коптевої [2; 3], Приймака Н.С. [4], Отенка В.І., Гронь О.В. [8]. Аналіз особливостей методів управління змінами на підприємствах знайшли відображення у працях А.А.Антохова, А.А.Воронкової, І.А.Вербовського [5], І.Б.Запхляк, Г.О.Зелінської, С.А. Побігун [6].

Важливість стратегічних змін на основі пошуку

оптимальної стратегічної організаційної структури приділено у вагу у праці [7].

У цій статті [9] аналізуються та підсумовуються нові характеристики управління підприємством у контексті великих даних, застосовується технологія аналізу великих даних для аналізу навколишнього середовища підприємств, а також вказуються на проблеми стратегічного управління підприємствами в контексті великих даних. Інтелектуальний ландшафт дослідження управління змінами за допомогою бібліометричного аналізу, взятих із бази даних Scopus та Web of Science розкрито у працях [10; 11]. Бібліометричний аналіз змінних, пов'язаних з управлінням змінами і готовністю до змін знайшли відображення у праці L. Marita, H. B. A. Safrizal, N. Andriani and M. Masrurotin [12]. Основною метою дослідження [13; 14] є виявлення різних факторів, що впливають на успіх управління змінами.

Отже, для визначення тенденцій і ключових напрямків дослідження у сфері управління стратегічними змінами доцільним є проведення систематичного аналізу наукових публікацій, який є поширеним методом дослідження великих обсягів наукових даних, що дозволяє виявити еволюційні нюанси та визначити нові напрямки досліджень у досліджуваній сфері.

Методологія дослідження. Щоб надати огляд досліджень управління стратегічними змінами, ми оцінили їхні результати. Для систематичного аналізу в цій роботі було використано основну колекцію Scopus за певними ключовими словами. Узагальнену схему дослідження показано на рис 1.

Систематичний аналіз у цьому дослідженні розпочався з визначення конкретних ключових слів «change management», «strategic change management» у базі даних Scopus, було завантажено файл CSV, що містить 28038 публікацій, назви, анотації та ключові слова яких містять вказані терміни. Пошук елементів для включення в оцінку проводився в період з 1990 по 2024 рік та обмежувався предметною галуззю («Бізнес, менеджмент і бухгалтерський облік», «Соціальні науки», «Економіка, економетрика та фінанси», «Наука про прийняття рішень») та типом публікації - стаття. Нову вибірку становили 12734 публікацій. Подальша обробка й аналіз бібліографічних даних здійснювалися за допомогою програмного забезпечення VOSviewer, що є програмним інструментом побудови та візуалізації карт бібліометричних мереж.

Це дослідження робить внесок у базу знань щодо управління стратегічними змінами, створюючи підґрунтя існуючих досліджень. Результати показали, що наявна література на цю тему формує чотири широкі кластери знань і що галузь «Бізнес, менеджмент і бухгалтерський облік» є поточним епіцентром досліджень у цій галузі.

Виклад основних результатів дослідження. Сучасним методом досліджень науково-публікаційної активності є систематичний аналіз, що дозволяє за допомогою аналізу публікацій, представлених в міжнародних наукометричних базах (таких як Scopus) оцінювати: 1) пріоритетність наукових напрямів досліджень у певній сфері (кількість публікацій і їх

цитувань, їх динаміку та ін.), а також здійснювати різноманітний порівняльний тематичний аналіз; 2) контент-аналіз, що дозволяє шляхом аналізу великих масивів документів виділяти основні смислові одиниці змісту та систематизувати текстовий матеріал.

Дослідимо генезу та виявимо детермінанти розвитку наукових досліджень у сфері управління стратегічними змінами шляхом аналізу публікаційної активності у цій сфері, в тому числі з застосуванням систематичного аналізу. Для цього було проаналізовано динаміку публікаційної активності та структуру публікацій за напрямом «change management», «strategic change management» у наукометричних базах Scopus.

Як показав проведений усебічний огляд еволюції наукових досліджень, у наукометричній базі Scopus станом на 01.09.2024 р. проіндексовано 28038 публікацій, назви, анотації та ключові слова яких містять термін «change management», «strategic change management».

Галузева структура публікаційної активності з тематики управління змінами є досить диверсифікованою (рис.2).

Як бачимо з рис. 2, терміни «change management», «strategic change management» найчастіше зустрічається в публікаціях, індексованих у базі Scopus в таких галузях, як: «Бізнес, менеджмент і бухгалтерський облік» (9270 публікацій, або 38,10%), «Інженерія» (5760 публікацій, або 23,67%) та «Сільськогосподарські та біологічні науки» (2424 публікацій, або 9,96%). Таким чином, ці терміни використовуються в дослідженнях у різних галузях науки, таких як: бізнес, менеджмент і бухгалтерський облік; інженерія; сільськогосподарські та біологічні науки; математика; навколишнє середовище; соціальні науки тощо, що підтверджує міждисциплінарний характер досліджень за цим напрямом.

Аналіз географічної структури афіліації науковців, що мають високу публікаційну активність в Scopus з управління стратегічними змінами, показав, що найбільша кількість робіт з визначеної тематики представлена вченими з Китаю (1760 публікацій), Італії (998 публікацій), Індії (992 публікацій), Нідерландів (878 публікацій), Іспанії (828 публікацій), Франції (756 публікацій), Бразилії (668 публікацій).

Отже, аналіз публікаційної активності підтвердив, що починаючи з 1990 р. спостерігається зростання наукового інтересу до дослідження питань управління змінами. При цьому прослідковується міждисциплінарний характер досліджень, а географія науковців і дослідників, які вивчають цю тематику, є різноманітною (але з помітним переважанням науковців і установ з Китаю, Італії, Індії, Іспанії та Франції).

Для визначення тенденцій і ключових напрямків дослідження у сфері управління стратегічними змінами доцільним є проведення систематичного аналізу наукових публікацій, який є поширеним методом дослідження великих обсягів наукових даних, що дозволяє виявити еволюційні нюанси та визначити нові напрямки досліджень у досліджуваній сфері.

Рисунок 1 - Узагальнена схема методології дослідження

Джерело: складено авторами

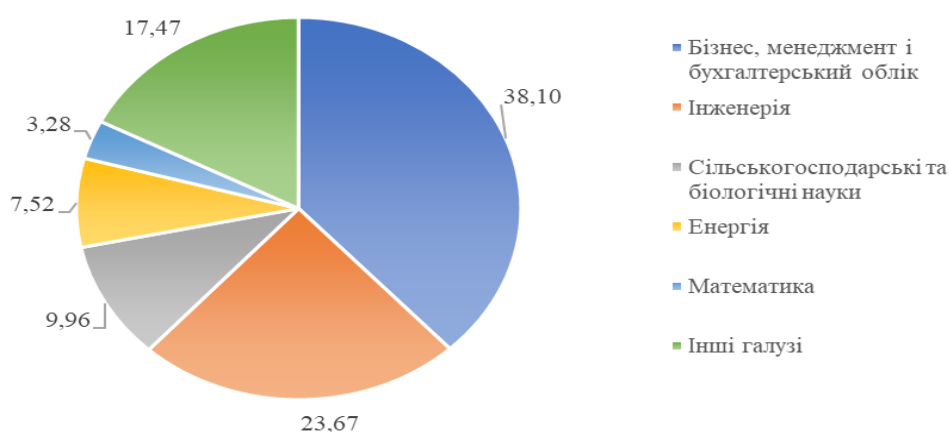

Рисунок 2 - Структура кількості індексованих у Scopus публікацій, що містять терміни «change management», «strategic change management» за галузями, %

Джерело: побудовано авторами на основі бази даних Scopus

Інформаційну базу дослідження склали наукові публікації, проіндексовані в наукометричній базі даних Scopus. Пошук наукових публікацій у наукометричних базах здійснювався за ключовими термінами «change management», «strategic change management» у назвах, анотаціях і ключових словах. Загальну вибірку дослідження було обмежено лише публікаціями такого типу, як «стаття». Предметною областю обрано «Бізнес, менеджмент і бухгалтерський облік», «Соціальні науки», «Економіка, економетрика та фінанси», «Наука про прийняття рішень». Нову вибірку становили 12734 публікацій. Подальша обробка й аналіз

бібліографічних даних здійснювалися за допомогою програмного забезпечення VOSviewer, що є програмним інструментом побудови та візуалізації карт бібліометричних мереж. У межах цього дослідження програмне забезпечення VOSviewer було використано для побудови мережових карт зв'язків між ключовими словами на основі бібліографічних записів з бази даних Scopus, мережової карти зв'язків між ключовими словами, а також візуалізації факторів впливу на управління стратегічними змінами. Візуальні результати отриманої карти бібліометричної мережі наведено на рис. 3.

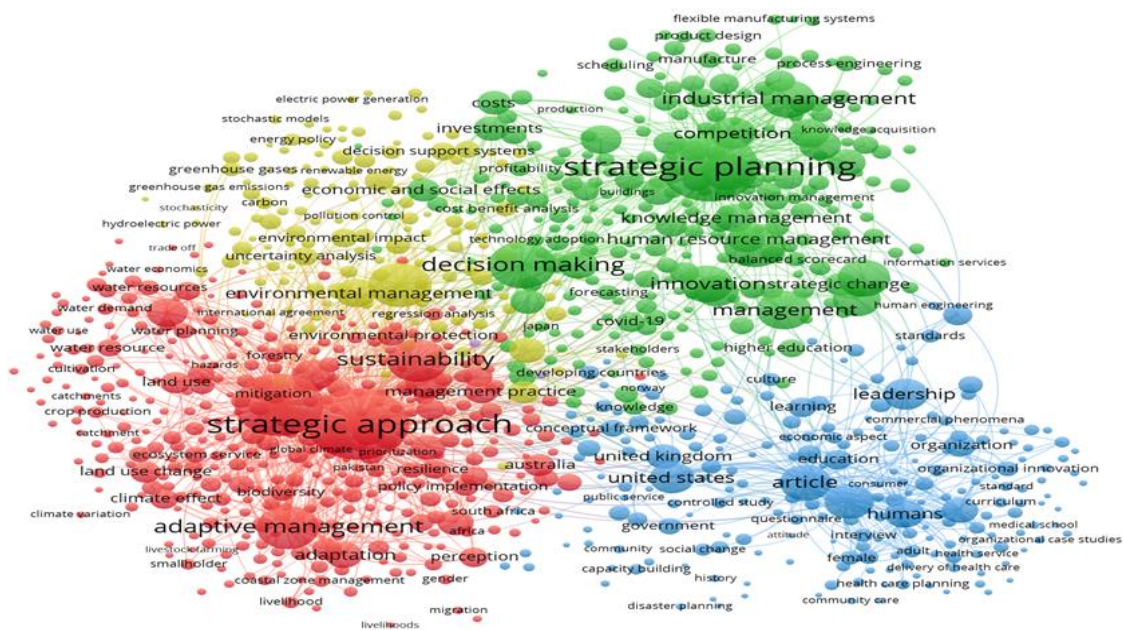

Рисунок 3 - Мережева карта зв'язків між ключовими словами

Джерело: побудовано авторами на основі баз даних Scopus за допомогою програми VOSviewer

Таблиця - Характеристика кластерів ключових словосполучень у наукових дослідженнях стратегічних змін

Кластер	Найуживаніший термін	Кількість ключових слів	Пов'язані ключові слова
1 (червоний)	Стратегічний підхід	371	стратегічний менеджмент, люди, організації, організаційні зміни, стратегічні зміни, зміни стратегій, інновації, управління проєктами, лідерство, адаптивне управління, стійкість, зміна клімату, екологічний менеджмент, стратегічний підхід, план дій, просторовий аналіз
2 (зелений)	Стратегічне планування	265	конкуренція, витрати, дизайн продукту, управління знаннями, економічні та соціальні ефекти, аналіз життєвого циклу, переробка, прийняття рішень, підприємництво, комерція, бізнес-процес, бізнес стратегія, біотехнології, результативність бізнесу, управління змінами, складні мережі
3 (синій)	Людина	214	лідерство, організація, соціальні зміни, уряд, культура, публічне адміністрування, стандарти, управління якістю, міжнародна кооперація, навчання, звітність, клімат, найкращі практики управління, епідемія, організаційна культура, організаційна структура, соціальна відповідальність
4 (жовтий)	Стійкий розвиток	147	енергетична політика, стохастичні моделі, парникові гази, викиди вуглецю, аналіз невизначеності, вплив на навколишнє середовище, підтримка прийняття рішень, інвестування, циркулярна економіка, енергетична безпека

Джерело: складено авторами

Відповідно до рис.3 за допомогою програми VOSviewer ключові слова можуть бути згруповані в 4кластери. Узагальнену характеристику кластерів ключових словосполучень у наукових дослідженнях з управління стратегічними змінами наведено у табл.1.

Як видно з таблиці, кожен з кластерів символізує напрямок наукових досліджень у сфері управління стратегічними змінами. Проаналізуємо їх.

Перший кластер (червоний) містить 371 ключове слово. Згруповані ключові слова в цьому кластері вказують на те, що науковці розглядають управління стратегічними змінами в контексті впровадження стратегічного підходу. Особливу увагу приділено стратегічному менеджменту, адаптивному

управлінню, організаційним змінам і управлінню проєктами.

Другий кластер (зелений) складається з 265 ключових слів і спрямований на стратегічне планування, економічні та соціальні ефекти, аналіз життєвого циклу, розробку та прийняття управлінських рішень.

Третій кластер (синій) об'єднує 214 ключових слів, серед яких: людина, соціальні зміни і соціальна відповідальність, організаційна культура та інші.

Четвертий кластер (жовтий), який містить 147 ключових слів, вказує на дослідження управління стратегічних змін, пов'язаних із стійким розвитком – поєднує дослідження з циркулярної економіки, енергетичної безпеки тощо.

На основі проведеного аналізу, можна дійти висновку, що автори статей провели численні дослідницькі, концептуальні й емпіричні дослідження у сфері управління стратегічними змінами. Проте, наразі відсутня узагальнена наукова мапа публікаційної активності, що відображала б повну картину досліджень у цьому напрямі.

Ця стаття має на меті надати більш комплексний, організований та сучасний погляд на літературу з управління стратегічними змінами, аналіз ключових слів, які складають сферу дослідження. Ця тема тісно пов'язана зі стратегічним менеджментом, стратегічним плануванням, людиною, лідерством, результативністю, конкурентоспроможністю, викликами, інноваціями, задоволеністю, обізнаністю, стресом, стійкістю, кризою, навчанням, гнучкістю, бізнес-моделлю, зміною клімату тощо. Побудована мережева карта допомагає нам зрозуміти всі слова, пов'язані з управлінням стратегічними змінами. Управляти стратегічними змінами означає здатність адаптуватися до викликів, оптимізувати бізнес-процеси та підвищувати конкурентоспроможність, а також орієнтуватися на розвиток динамічних здібностей та формування системи управління знаннями [15-18].

Висновки. Дослідження стану та тенденцій розвитку публікаційної активності з питань управління стратегічними змінами засвідчила значну популярність цієї проблематики в наукових колах різних країн. Проблема управління стратегічними змінами має міждисциплінарний характер, найбільш популярними сферами є бізнес, менеджмент і бухгалтерський облік, інженерія, комп'ютерні науки, сільськогосподарські та біологічні науки.

У статті проведено систематичний, структурний та кластерний аналіз, а також метод візуалізації публікаційної активності вчених щодо управління стратегічними змінами. Емпіричною базою дослідження було обрано наукові публікації, проіндексовані в наукометричній базі Scopus за допомогою програмного забезпечення VOSviewer з 1990 року по 01.09.2024 рік для відображення щільності, спільності, тенденцій і зв'язку даних. Отримані дані свідчать про підвищення зацікавленості дослідниками питань, пов'язаних із управлінням стратегічними змінами за вказаний аналізований період. Проведений систематичний аналіз за ключовими словами «change management», «strategic change management» дозволив виділити чотири кластери наукових досліджень, які присвячені питанням управління стратегічними змінами: перший кластер сфокусований на стратегічному підході, стратегічному менеджменті і організаційним змінам; другий – на стратегічному плануванні, розробці та прийнятті управлінських рішень; третій – на людині як ключовій фігурі в управлінні змінами, соціальних змінах і соціальній відповідальності, а також організаційній культурі; четвертий – пов'язаний із стійким розвитком та поєднує дослідження з циркулярної економіки, енергетичної безпеки тощо. Отримані результати дозволяють обґрунтувати ключові підходи до розуміння процесу управління

стратегічними змінами та найбільш пріоритетними напрямками його дослідження, визначити джерела його науково-методологічного забезпечення в умовах невизначеності.

Список літератури

1. Гусева О.Ю. Управління стратегічними змінами: теорія і прикладні аспекти : Монографія. Донецьк: Вид-во «Ноулдж» (донецьке відділення), 2014. 395 с.
2. Коптева Г.М., Нашекіна О.М. Концептуальні положення управління стратегічними змінами на підприємстві. *Вісник Національного Технічного Університету «Харківський Політехнічний Інститут». Серія «Економічні науки»*, № 2, 2023. 73–77. doi: 10.20998/2519-4461.2023.2.73.
3. Менеджмент для магістрів : навчальний посібник / О.В.Прохоренко, Г.М. Коптева, П.В. Брін та ін. Харків : НТУ «ХП», 2024. 382 с.
4. Приймак Н.С. Сучасні тенденції управління змінами в системі менеджменту підприємств. *Вісник Донецького національного університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського. Серія «Економічні науки»*. 2017. № 2 (67). С. 34-42.
5. Антохов А.А., Воронкова А.А., Вербовський І.А. Методи управління змінами в умовах цифровізації діяльності великих підприємств в Україні. *Успіхи і досягнення у науці*. по 7(7). 2024. С. 142-155. DOI: [https://doi.org/10.52058/3041-1254-2024-7\(7\)-142-155](https://doi.org/10.52058/3041-1254-2024-7(7)-142-155).
6. Запудьяк І.Б., Зелінська Г.Ю., Побігун С.А. Підходи, методи та інструменти управління змінами в системі управління розвитком підприємства. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2018. Вип. 23. С. 204–209.
7. Багорка М.Ю., Складенко К.В., Приходько А.В. Стратегічні зміни на основі пошуку оптимальної організаційної структури підприємства. *Науково-виробничий журнал «Бізнес-навігатор»*. 2024. Випуск 3 (76). С. 403-409. DOI: <https://doi.org/10.32782/business-navigator.76-67>.
8. Отенко В.І., Гронь О.В. Стратегічні зміни на підприємстві: сутність, види, інструментарій. *Бізнес Інформ*. 2011, № 8, С. 204-207.
9. Zhong, Z., Naoran, W., & Junsheng, W. Analysis of enterprise strategic management issues and coping strategies based on big data analysis. *E3S Web of Conferences*. 2020. <https://doi.org/10.1051/e3sconf/202021401017>.
10. Moosa V., Khalid A.H. and Mohamed A. (2022), "Intellectual landscape of research on change management: a bibliometric analysis", *Management Research Review*, Vol. 45, no. 8, pp. 1044-1059. <https://doi.org/10.1108/MRR-04-2021-0256>.
11. Năstase M., Țîrnovanu A. C., Şişu J. A. and Obreja M.-M. (2024) Mapping the Field of Change Management – A Bibliometric Analysis Using Vosviewer. *Proceedings of the International Conference on Business Excellence*. Vol. 18 (2024), no.1. pp. 3292 – 3308. DOI: <https://doi.org/10.2478/picbe-2024-0269>.
12. Marita L., Safrizal H. B. A., Andriani N. and Masrurrotin M. (2022). Bibliometric Analysis of Change Management and Readiness to Explain The Adoption of Sustainable Public Procurement. *IOP Conf. Ser.: Earth Environ. Sci.* 1105 012017. doi: 10.1088/1755-1315/1105/1/012017.
13. Chowdhury A. and Shil N. (2022) "Understanding change management in organizational context: revisiting literature", *Management and Entrepreneurship: Trends of Development*, no.1(19), pp. 28-43. doi: <https://doi.org/10.26661/2522-1566/2022-1/19-03>.
14. Errida, A., & Lotfi, B. (2021). The determinants of organizational change management success: Literature review and case study. *International Journal of Engineering Business Management*, no.13, 1–15. doi: 10.1177/18479790211016273.
15. Коптева, Г.М. Корпоративна соціальна відповідальність як інститут розвитку бізнесу. *Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (економічні науки)*, 2023, по 6, С. 34–37. <https://doi.org/10.20998/2519-4461.2023.6.34>.
16. Krasnokutskaya N., Koptieva H., Cirella G.T., Kruhlova O. (2024). Examining the Link Between Corporate Sustainability and Financial Performance: An Empirical Study with Implications for Post-Conflict Ukraine. In: Cirella, G.T. Handbook on Post-War Reconstruction and Development Economics of Ukraine.

Contributions to Economics. Springer, Cham. pp. 177-194. https://doi.org/10.1007/978-3-031-48735-4_11.

17. Nashchekina O. M., Koptieva H. M., Tymoshenkov I. V. (2023) The impact of CSR on financial performance: controversial empirical evidence and reasons behind it. *Вісник Національного Технічного Університету "Харківський Політехнічний Інститут" (економічні науки)*, no. 1, pp. 73–78. <https://doi.org/10.20998/2519-4461.2023.1.73>.
18. Mironova N., Koptieva H., Liganenko I., Sakun A., Chernyak D. (2022). Modeling the Selection of Innovative Strategy for Development of Industrial Enterprises, *WSEAS Transactions on Business and Economics*, vol. 19, pp. 278-291. DOI: 10.37394/23207.2022.19.26.

References (transliterated)

1. Husieva, O. Yu. (2014) Upravlinnia stratehichnymy zminamy: teoriia i prykladni aspekty [Strategic Change management: theory and Applied Aspects]. Donetsk: noulidzh. [in Ukrainian].
2. Koptieva H. M. and Nashchekina O. M. "Kontseptualni polozhennia upravlinnia stratehichnymy zminamy na pidpriemstvi" [A Conceptual Framework for Strategic Change Management at an Enterprise]. *Visnyk NTU «KhPI»*. Seriiia «Ekonomiczni nauky», no.2 (2023). pp. 73-77. [in Ukrainian].
3. Menedzhment dlia mahistriv [Management for masters] : navchalnyi posibnyk / O.V. Prokhorenko, H.M. Koptieva, P.V. Brin ta in. Kharkiv : NTU «KhPI», 2024. 382 s. [in Ukrainian].
4. Pryimak N.S. Suchasni tendentsii upravlinnia zminamy v systemi menedzhmentu pidpriemstv [Modern trends in change management in the enterprise management system] *Visnyk Donetskoho natsionalnoho universytetu ekonomiky i torhivli imeni Mykhaila Tuhan-Baranovskoho*. Seriiia «Ekonomiczni nauky». 2017. no 2 (67). pp. 34-42. [in Ukrainian].
5. Antokhov A. A., Voronkova A. A., Verbovskiy I. A. Metody upravlinnia zminamy v umovakh tsyfrovizatsii diialnosti velykykh pidpriemstv v Ukraini [Methods of change management in the context of digitalization of large enterprises in Ukraine]. *Uspikhy i dostiagnennia u nauksi*. no. 7(7). 2024. pp. 142-155. [in Ukrainian].
6. Zapukhliak I. B., Zelinska H. O., Pobihun S. A. (2018) Pidkhody, metody ta instrumenty upravlinnia zminamy v systemi upravlinnia rozvytkom pidpriemstva [Approaches, methods and tools of change management in the enterprise development management system]. *Global and national economic problems*, no.23, pp. 204–209 [in Ukrainian].
7. Bahorka M., Skladenko K., Prykhodko A. Stratehichni zminy na osnovi poshuku optymalnoi orhanizatsiinoi struktury pidpriemstva [Strategic changes based on the search of the optimal organizational structure of the enterprise]. *Naukovo-vyrobnychy zhurnal «Biznes-navigator»*. no 3(76). 2024. pp. 403-409. DOI: <https://doi.org/10.32782/business-navigator.76-67>. [in Ukrainian].
8. Otenko V. I., Hron O. V. (2011) Stratehichni zminy na pidpriemstvi: sutnist, vydy, instrumentarii [Strategic changes at the enterprise: essence, types, tools]. *Biznes Inform.* no 8. pp. 204-207.
9. Zhong, Z., Haoran, W., & Junsheng, W. Analysis of enterprise strategic management issues and coping strategies based on big data analysis. *E3S Web of Conferences*. 2020. [in English].
10. Moosa V., Khalid A.H. and Mohamed A. (2022), "Intellectual landscape of research on change management: a bibliometric analysis", *Management Research Review*, Vol. 45. no.8, pp. 1044-1059. <https://doi.org/10.1108/MRR-04-2021-0256>. [in English].
11. Năstase M., Tîrnovanu A. C., Şişu J. A. and Obreja M.-M. (2024) Mapping the Field of Change Management – A Bibliometric Analysis Using Vosviewer. *Proceedings of the International Conference on Business Excellence*. Vol. 18 (2024), no. 1. pp. 3292 – 3308. DOI: <https://doi.org/10.2478/picbe-2024-0269>. [in English].
12. Marita L., Safrizal H.B.A., Andriani N. and Masrurotin M. (2022). Bibliometric Analysis of Change Management and Readiness to Explain The Adoption of Sustainable Public Procurement. *IOP Conf. Ser.: Earth Environ. Sci.* 1105 012017. doi: 10.1088/1755-1315/1105/1/012017. [in English].
13. Chowdhury A. and Shil N. (2022) "Understanding change management in organizational context: revisiting literature", *Management and Entrepreneurship: Trends of Development*, no.1(19), pp. 28-43. doi: <https://doi.org/10.26661/2522-1566/2022-1/19-03>. [in English].
14. Errida, A., & Lotfi, B. (2021). The determinants of organizational change management success: Literature review and case study. *International Journal of Engineering Business Management*, no.13, 1–15. doi: 10.1177/18479790211016273. [in English].
15. Koptieva, H.M. (2023) Korporatyvna sotsialna vidpovidalnist yak instytut rozvytku biznesu [Corporate social responsibility as a business development institution.]. *Visnyk Natsionalnoho tekhnichnoho universytetu "Kharkivskiyi politekhnichnyi instytut" (ekonomichni nauky)*, no.6, pp. 34–37. [in Ukrainian].
16. Krasnokutska N., Koptieva H., Cirella G.T., Kruhlova O. (2024). Examining the Link Between Corporate Sustainability and Financial Performance: An Empirical Study with Implications for Post-Conflict Ukraine. In: Cirella, G.T. *Handbook on Post-War Reconstruction and Development Economics of Ukraine*. Contributions to Economics. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-031-48735-4_11. [in English].
17. Nashchekina O. M., Koptieva H. M., Tymoshenkov I. V. (2023) The impact of CSR on financial performance: controversial empirical evidence and reasons behind it. *Bulletin of the National Technical University "Kharkiv Polytechnic Institute" (economic sciences)*, no.1, pp. 73–78. [in English].
18. Mironova N., Koptieva H., Liganenko I., Sakun A., Chernyak D. (2022). "Modeling the Selection of Innovative Strategy for Development of Industrial Enterprises," *WSEAS Transactions on Business and Economics*, vol. 19, pp. 278-291. [in English].

Надійшла (received) 03.10.2024

Відомості про авторів / About the Authors

Коптєва Ганна Миколаївна (Koptieva Hanna) – доктор економічних наук, професор, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», професор кафедри менеджменту; м. Харків, Україна; ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3082-2094>; e-mail: hanna.koptieva@khi.edu.ua

Кулик Андрій Володимирович (Kulyk Andrii) – аспірант, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», кафедра менеджменту; м. Харків, Україна; ORCID: <https://orcid.org/0009-0008-8412-3468>; e-mail: andrii.kulyk@emmb.khi.edu.ua